

Titel: Til Hr. Orla Lehmann

Citation: "Til Hr. Orla Lehmann", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K14*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ol-txr-root.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K14

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Tekstredegørelse

1. Bibliografisk beskrivelse 81
2. Manuskriptbeskrivelse 84
3. Tilblivelseshistorie 84
4. Udgivelsesmåde 86

1. Bibliografisk beskrivelse

»Til Hr. Orla Lehmann« blev trykt i *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 87, søndag den 10. april 1836.* Artiklen er signeret »S. Kierkegaard«. Bladet blev redigeret af J.L. Heiberg, udgivet af Schubothes boghandel og trykt hos J.D. Qvist, bog- og nodetrykker i København. Prisen var 1 rigsdaler i abonnement for 12 numre, og det solgtes ikke i løssalg.*

Artiklen er blevet kollationeret i tre eksemplarer af *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 87, den 10. april 1836:

A SKs eget eksemplar, uindbundet og ubeskåret, KA, D pk. 11.

B Det Kgl. Biblioteks eksemplar, indbundet og beskåret.*

C Det Kgl. Biblioteks eksemplar, indbundet og beskåret.*

Ved den interne kollation af de tre eksemplarer blev der ikke konstateret afvigelser.* Eksemplar A danner grundlag for følgende beskrivelse.

Format og paginering

Formatet svarer til en stor kvart.* *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad* har et omfang på fire sider, svarende til to blade dannet af et enkelt foldet halvark. På hver side er der to spalter. Der er ingen paginering eller nummerering af spalterne. Det fremgår dog af jævnligt bragte rettelsesnotitser, at bladets redaktion selv refererer til spalte- og linjenumre, hvor spalterne betegnes 1-8 i hvert blad.*

»Til Hr. Orla Lehmann« er bladets eneste artikel og har således et omfang på otte spalter.

Beskrivelse af eksemplar A

Bladet måler ca. 255 × 337 mm.*

Papir

Der er benyttet almindeligt trykpapir af en træholdig kvalitet.

Typografi

Bladets fremherskende skriftsnit er fraktur; til latinsk tekst er benyttet antikva, og fremhævet tekst er sat med fed eller spatieret skrift.

På forsiden er bladets navn »Kjöbenhavns | flyvende Post.« sat med kancelliskrift; bladnummeret »Interimsblad Nr. 87.« samt navnene »J.L. Heiberg« og »Schuboths« er sat med tekstur (gotisk); øvrige oplysninger er sat med fraktur. Bladhovedet er adskilt fra brødteksten af en tværgående, fed-fin dobbeltstreg og har følgende ordlyd:

*Kjöbenhavns | flyvende [Vignet] Post. | Interimsblad Nr. 87. | Søndagen den 10de April 1836. | [Prydbjælke] | Redigeret af **J. L. Heiberg**. Forlagt af **Schuboths** Boghandling.*

I sidste linje er »Redigeret af J. L. Heiberg.« indrykket fra venstre, og »Forlagt af Schuboths Boghandling.« indrykket fra højre.*

Bladets øvrige sider har øverst en kolumnetitel med bladnummer og titel på den pågældende sides artikel.

Bagsidens fod er adskilt fra brødteksten af en tværgående dobbeltstreg og har følgende ordlyd:

*Forsendes, ifølge kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten overalt i Danmark og Hertugdømmerne. | [Prydbjælke] | Trykt hos **J. D. Qvist**, Bog- og Nodetrykker.*

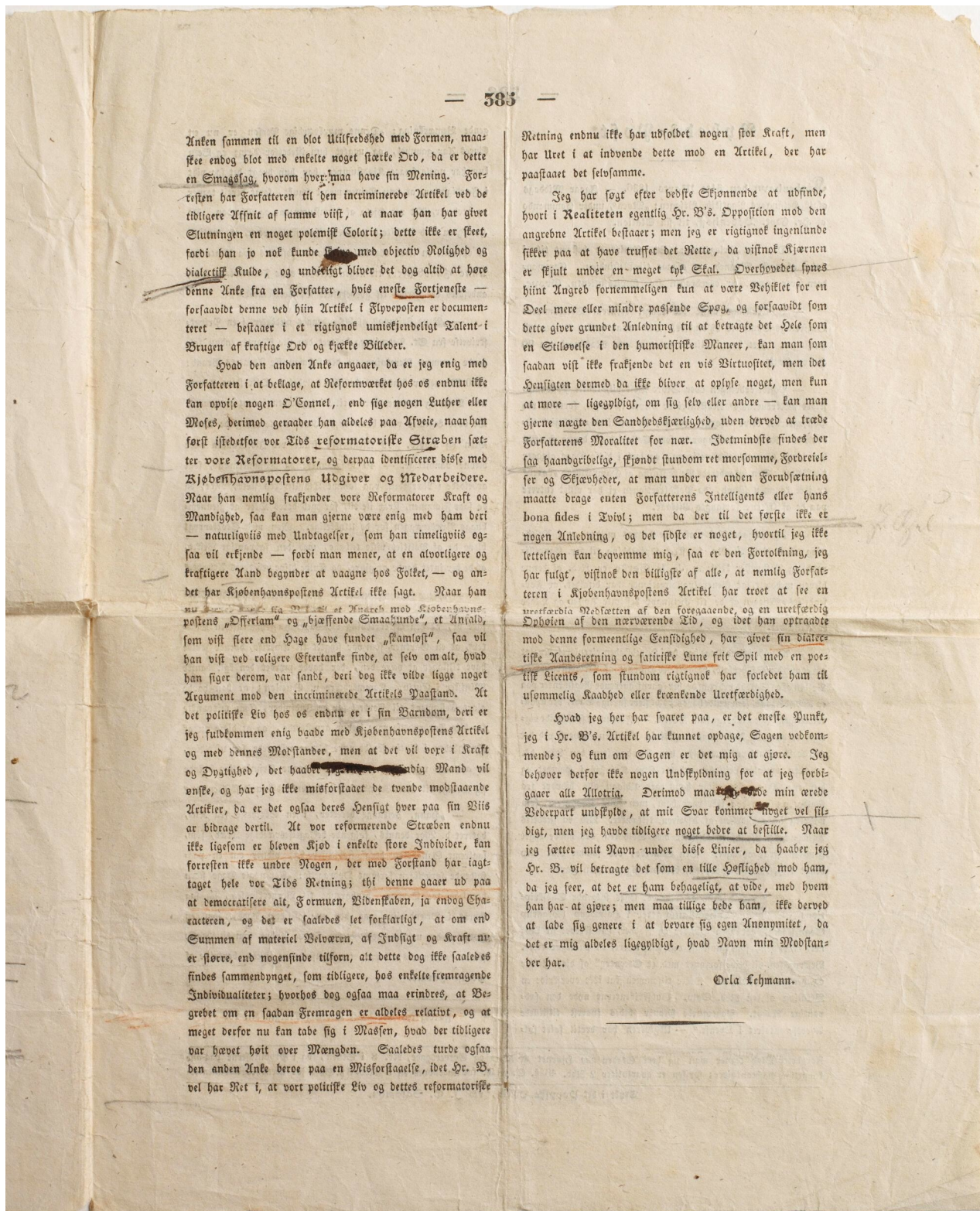
Artiklens overskrift »Til Hr. Orla Lehmann.« er centreret i spalten og sat med fed tekstur ca. 2 grader større end brødteksten.* Uncialen, der indleder artiklen, er også med fed i en størrelse ca. 2 grader større end brødteksten. Motto, fodnoter og signatur er alle sat ca. 1 grad mindre end brødteksten. Mottoet er med fast forkant indrykket så langt fra venstre, at det næsten er centreret; fodnoter er placeret nederst i de respektive spalter under en kort, venstrestillet streg; signaturen »S. Kierkegaard.« er sat med fed tekstur og indrykket fra højre margin.

Mellem overskrift og det indledende motto er sat en kort, simpel prydbjælke. Efter artiklen er ligeledes sat en simpel prydbjælke, dog lidt større. Spalterne adskilles overalt af en enkelt, lodret skillestreg. Fra og med sp. [4] er teksten sat kompres, dvs. uden skydning. Denne opsætning bruges bladet ud og ses jævnlige i de sidste spalter af interimsbladene.

Spaltekolonnen måler ca. 78 mm i bredden, og en spalte har op til 49 linjer, når teksten er sat med normal skydning, eller op til 69 linjer, når teksten er sat kompres. Artiklens brødtekst er sat med en skriftstørrelse svarende til ca. 10 punkt (korpus). Der er dobbelt ordmelletrum efter punktum.

Der er flere sætter- og trykfejl i artiklen. Aftrykket fra en mellemrumstype, der ved et uheld er blevet skubbet op fra sin plads, ses i linje 5 i første spalte. Resultatet er en spis, dvs. en lodret streg, foran »der« (SKS 14, 29,5). Sætteren har glemt punktum og mellemrum i forkortelsen »fEx.« (29,24). En forkert type findes i »Medarbejdere«, der er sat »Medarbeibere« (31,10). En del let læderede typer findes i trykket samt enkelte mere alvorligt læderede.*

Enkelte fejl forekommer, hvis ophavsmand kunne være sætteren, men sandsynligvis er SK selv. De findes, hvor SK citerer fra artiklen »Svar til Flyvepostens Hr. B«, der stod i *Kjöbenhavnsposten*, nr. 96, den 31. marts 1836, og citerer upræcist.*

5. Kjøbenhavnsposten, nr. 96, den 31. marts 1836, tredje side, med SKs udhævelser

2. Manuskriptbeskrivelse

Der findes ingen bevaret kladder eller renskrift til »Til Hr. Orla Lehmann«. I Kierkegaard Arkivet (KA) på Det Kgl. Bibliotek findes dog SKs eksemplar af *Kjøbenhavnsposten*, nr. 96, den 31. marts 1836.* Eksemplaret er forsynet med udhævelser og henvisninger med hhv. blæk, blyant og rødkridt. Se illustration 5.

3. Tilblivelseshistorie

»Til Hr. Orla Lehmann« er det sidste af SKs trykte bidrag i 1836 til debatten om trykkefriheden.*

SKs anledning til at skrive artiklen var Orla Lehmanns artikel i *Kjøbenhavnsposten*, nr. 96, den 31. marts 1836, med overskriften »Svar til Flyvepostens Hr. B«. »B« var det mærke, hvormed SK underskrev både »Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« i *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 76 (SKS 14, 13-16) og »Om Fædrelandets Polemik« i samme blads nr. 82-83 (SKS 14, 19-26). Tidspunktet for affattelsen af »Til Hr. Orla Lehmann« kan altså fastlægges til perioden fra den 31. marts til den 10. april.*

4. Udgivelsesmåde

»Til Hr. Orla Lehmann« blev som nævnt trykt i *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*.^{*} Det har ikke været muligt at efterspore, om SK modtog honorar for artiklen.

Af stor betydning for receptionen allerede i SKs umiddelbare eftertid var Rasmus Nielsens udgivelse af *S. Kierkegaard's Bladartikler* i 1857 (*Bl.art.*). Heri indgår størstedelen af SKs artikler, også »Til Hr. Orla Lehmann«.*